

สรุปสาระสำคัญ

การประชุมร่วมสามัญกลางปี ๒๕๖๑ ระหว่างองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum, IAF) และองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) ระหว่างวันที่ ๔ - ๘ เมษายน ๒๕๖๑ ณ นครแฟรงค์เฟิร์ต สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

๑. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการประชุม

๑.๑ คณะผู้เข้าร่วมการประชุม

(๑) นางสาวศุทธิณี อินทรกำแหง ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการและรับรองระบบงาน ๑

กองรับรองมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

(๒) นายอภิสิทธิ์ ปราการกมานันท์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ

กองรับรองมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

(๓) นายนราธิป คุ่มรักษ์ นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการ

กองรับรองมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

๑.๒ หัวข้อการประชุม : การประชุมร่วมสามัญกลางปี ๒๐๑๘ ระหว่างองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum : IAF) และองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (International Laboratory Accreditation Cooperation : ILAC) (IAF-ILAC Mid-term Meeting ๒๐๑๘)

๑.๓ สถานที่จัดประชุม : โรงแรม Le Meridien Parkhotel Frankfurt นครแฟรงค์เฟิร์ต สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

๑.๔ ระยะเวลา : ระหว่างวันที่ ๔ - ๘ เมษายน ๒๕๖๑

๒. สรุปเนื้อหาของการประชุม

การประชุมร่วมสามัญกลางปี ๒๐๑๘ ระหว่าง IAF และ ILAC จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๔ - ๘ เมษายน ๒๕๖๑ ณ นครแฟรงค์เฟิร์ต สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี คณะผู้แทนของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุม คณะทำงานด้านการรับรองผลิตภัณฑ์ คณะทำงานด้านอาหาร คณะกรรมการด้านการรับรองระบบงาน เพื่อร่วมให้ความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานด้านการรับรองระบบงาน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๑ การประชุมคณะทำงานด้านการรับรองผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065: 2012

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อพิจารณาเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการยอมรับด้านมาตรวิทยาทางกฎหมายจากหน่วยงาน International Organization of Legal Metrology (OIML) และประเด็นปัญหาที่พบจากการประยุกต์ใช้มาตรฐาน ISO/IEC 17065: 2012 ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) เลขานุการคณะทำงานฯ ได้เสนอเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการยอมรับด้านมาตรวิทยาทางกฎหมาย ขององค์กรระหว่างประเทศด้านการชั่งตวงวัดทางกฎหมาย (OIML) ที่ได้เสนอต่อ IAF โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มาตรวิทยาทางกฎหมาย มีความน่าเชื่อถือและมีมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก จึงได้จัดทำเอกสารขั้นตอนการประเมินด้านมาตรวิทยาทางกฎหมายขึ้น โดยจะใช้กลไกของหน่วยรับรองระบบงาน (AB)

/ที่ได้การยอมรับ...

ที่ได้การยอมรับระบบงานจาก IAF เป็นผู้ดำเนินการรับรองระบบงานให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองเครื่องมือชั่ง ตวงและวัดตามกฎหมาย (สำหรับประเทศไทยหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ สำนักชั่งตวงวัด ของกระทรวงพาณิชย์) เช่น การตรวจสอบและรับรองเครื่องชั่งทอง เครื่องตวงน้ำมันและมาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น โดยหากหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดังกล่าว ในประเทศไทยต้องการได้รับการยอมรับจาก องค์การระหว่างประเทศด้านการชั่งตวงวัดทางกฎหมาย (OIML) ต้องจัดทำระบบงานในการตรวจสอบและรับรองเครื่องมือชั่งตวงวัด ดังกล่าว ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065 และต้องผ่านการรับรองระบบงานจาก หน่วยรับรองระบบงาน (AB) ที่ได้รับการยอมรับจาก IAF ทั้งนี้ คณะทำงานฯ มีความเห็นว่า ให้มีการเวียนเอกสารดังกล่าวให้ประเทศสมาชิกของ IAF เพื่อพิจารณาเอกสารดังกล่าว ภายใน ๖๐ วัน ก่อนนำผลมาพิจารณาอีกครั้ง

๒) คณะทำงานฯ มีมติเรื่องเอกสารการตีความเรื่องความเป็นกลางและการเป็นที่ปรึกษาตามข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO/IEC 17065: 2012 จากการทำ Workshop on Product Certification impartiality and consultancy ณ ประเทศแคนาดา โดยคณะทำงานพิจารณาว่าขณะนี้ยังไม่ควรเผยแพร่เอกสารดังกล่าวลงบนเว็บไซต์ของ IAF เนื่องจากยังมีสมาชิกบางประเทศเห็นว่ายังมีบางประเด็นที่ไม่ชัดเจน จึงเห็นควรเวียนเอกสารให้ประเทศสมาชิกให้ข้อคิดเห็นก่อน และนำผลมาพิจารณาอีกครั้ง ก่อนส่งให้ฝ่ายเลขานุฯ ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ของ IAF ต่อไป

๒.๒ การประชุมคณะทำงานด้านอาหาร

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางการตรวจประเมินและประเด็นปัญหาที่พบจากการรับรองด้านความปลอดภัยอาหาร ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) การปรับปรุงมาตรฐานสำหรับหน่วยรับรองด้านการจัดการความปลอดภัยอาหาร (ISO/TS 22003) ขณะนี้ คณะทำงานด้านมาตรฐานอาหาร TC 34 ของ ISO เพิ่งประชุมครั้งแรก โดยได้แบ่งงานให้คณะทำงานพิเศษเพื่อช่วยพิจารณาในการปรับปรุงประเด็นของข้อกำหนดมาตรฐาน โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ ๑. การพิจารณาเรื่อง ระยะเวลาการตรวจประเมิน ๒. เรื่องการตรวจประเมินหากมีสาขา และ ๓. เรื่องความสามารถของบุคลากรและกระบวนการตรวจประเมิน โดยผลการประชุมครั้งต่อไปคาดว่าจะสามารถร่างมาตรฐาน ISO/TS 22003 ที่จะทำการปรับปรุงได้ เพื่อส่งให้ประเทศสมาชิกของ ISO ให้ข้อคิดเห็นต่อไป

๒) การปรับปรุงมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยอาหาร (ISO 22000) โดยขณะนี้ อยู่ในสถานะร่างสุดท้าย (final Draft) และจะปิดรับข้อคิดเห็นจากประเทศสมาชิกในเดือน เมษายน ๒๕๖๑ ซึ่งคาดว่า ISO จะประกาศใช้ได้ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ นี้

๓) ความก้าวหน้าการดำเนินการยอมรับความเท่าเทียมด้านเกษตรอินทรีย์ โดยองค์การระดับภูมิภาคด้านการรับรองระบบงาน ๒ แห่งคือ EA และ PAC ขณะนี้อยู่ระหว่างการวิเคราะห์และดำเนินการจัดทำร่างเอกสารการตรวจประเมินและเอกสารการยอมรับความเท่าเทียมการรับรองระบบงานด้านเกษตรอินทรีย์เพื่อเสนอต่อ IAF ต่อไป

๔) การทำบันทึกความเข้าใจ (MoU) ระหว่าง IAF และหน่วยงาน Global Food Safety Initiative (GFSI) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รวมมาตรฐานของสมาคมผู้ค้าปลีกเข้าด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือในการให้หน่วยรับรองระบบงาน (AB) ที่ได้รับการยอมรับจาก IAF เป็นผู้ให้การรับรองระบบงานหน่วยรับรอง (CB)

/ตามขอบข่าย ...

ตามข้อบ่งชี้ที่อยู่ภายใต้ GFSI เช่นมาตรฐาน Global GAP มาตรฐาน FSSC 22000 และมาตรฐาน BRC เป็นต้น โดย IAF และ GFSI ได้ลงนามใน MoU เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา

๕) การปรับปรุงเอกสาร General Principles of Food Hygiene (CAC/RCP 1-1969) and its HACCP ของ Codex โดยมีสาระในการปรับปรุงคือ การสร้างความชัดเจนในมาตรการการควบคุมทั้ง ๓ ประภท คือ การควบคุมแบบ GHPs การควบคุมความปลอดภัยที่จำเป็น ณ จุด CCPs และการควบคุมความปลอดภัยที่จำเป็น ที่ไม่ใช่จุด CCPs ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรวบรวมข้อคิดเห็นของประเทศสมาชิก

๖) การทำบันทึกความเข้าใจ (MoU) ระหว่าง IAF และหน่วยงาน Global Food Safety Initiative (GFSI) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รวมมาตรฐานของสมาคมผู้ค้าปลีกเข้าด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือในการให้หน่วยรับรองระบบงาน (AB) ที่ได้รับการยอมรับจาก IAF เป็นผู้ให้การรับรองระบบงานหน่วยรับรอง (CB) ตามข้อบ่งชี้ที่อยู่ภายใต้ GFSI เช่นมาตรฐาน Global GAP มาตรฐาน FSSC 22000 และมาตรฐาน BRC เป็นต้น โดย IAF และ GFSI ได้ลงนามใน MoU เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา

๒.๓ การประชุมคณะกรรมการ IAF Task Force (IAF TF)

๑) การจัดทำมาตรฐานความสามารถของผู้ตรวจประเมินและผู้เชี่ยวชาญของหน่วยรับรองระบบงาน โดยที่ประชุมได้แต่งตั้งคณะทำงานย่อยในแต่ละข้อบ่งชี้เพื่อจัดทำมาตรฐานความสามารถเฉพาะของผู้ตรวจประเมินและผู้เชี่ยวชาญของหน่วยรับรองระบบงาน เนื่องจากเอกสาร IAF MD 20 ไม่ได้มีการกำหนดความสามารถเฉพาะไว้โดยให้จัดทำแผนปฏิบัติงานที่ระบุวิธีการในการจัดทำมาตรฐานความสามารถเฉพาะในแต่ละมาตรฐานและข้อบ่งชี้ย่อย กำหนดรูปแบบและเกณฑ์ความสามารถทางเทคนิคที่เหมาะสม จัดลำดับความสำคัญและกำหนดระยะเวลาในการจัดทำมาตรฐานความสามารถเฉพาะ และให้นำเสนอในการประชุม IAF ครั้งต่อไปที่ประเทศสิงคโปร์

๒) การพิจารณาร่างเอกสารข้อกำหนดในการควบคุมการดำเนินการของหน่วยงานที่ดำเนินการในนามของหน่วยรับรองระบบการจัดการ (IAF MDX:201X) ซึ่งเป็นข้อกำหนดสำหรับหน่วยรับรองในการดำเนินการควบคุมหน่วยงานหรือองค์กรใดๆ ที่อาจตั้งอยู่ในประเทศเดียวกันกับหน่วยรับรองหรือเป็นหน่วยงานสาขาในต่างประเทศของหน่วยรับรอง หรือแฟรนไชส์ เป็นต้น ซึ่งได้แจ้งเวียนขอความเห็นเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ และปิดรับความเห็นในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยฝ่ายเลขานุการ ได้นำเสนอข้อคิดเห็นที่ได้รับจากการแจ้งเวียนให้ที่ประชุมร่วมพิจารณา รวมทั้งที่ประชุมได้เสนอข้อคิดเห็นต่อร่างเอกสารดังกล่าว และฝ่ายเลขานุการจะนำเสนอ IAF เพื่อพิจารณาต่อไป

๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การประชุมร่วมสามัญกลางปี ระหว่าง IAF และ ILAC เป็นการประชุมที่สำคัญต่อสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ในฐานะหน่วยรับรองระบบงานด้านสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทย ที่ได้รับการยอมรับความเท่าเทียมกันด้านการรับรองระบบงานข้อบ่งชี้การรับรองผลิตภัณฑ์ (Product Certification) และข้อบ่งชี้ระบบการจัดการความปลอดภัยอาหาร (FSMS) จาก PAC และ IAF รวมทั้งผู้แทน มกอช. ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ในคณะกรรมการบริหาร (Management Committee) ด้านข้อตกลงการยอมรับร่วมกันทั้งในระดับ PAC และ IAF ทั้งนี้ มกอช. ต้องให้ความสำคัญและติดตามสถานการณ์ด้านการรับรองระบบงาน

ในระดับสากลอย่างใกล้ชิด เพื่อรับทราบและร่วมกำหนดยุทธศาสตร์และกรอบการดำเนินงานด้านการรับรองระบบงานและการยอมรับความเท่าเทียมเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารไทย อันเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือในใบรับรอง และยกระดับระบบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทยตามมาตรฐานสากลและความต้องการของประเทศคู่ค้า รวมถึงเป็นการเตรียมพร้อมระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหาร รองรับการค้าเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อไป